

Ptuj.

(Krajepisno-zgodovinska črtica. — Spisal o. H. Šalamun.)

(Dalje.)

Ker so se bali, da jih utegne krščanska vojska neprevidoma zgrabiti, vrnili so se na Dravsko polje.

Kvišku, kvišku plam se dviga,
Na široko liže, vžiga,
Urniše od vetra šviga;
Kot iz pečnega oboka
Zrak žari, tramovje poka,
Strop se vdere, okno zije,
Dete plaka, mati vpije,
Stok živine iz drtine;
Dnevu svitla noč enaka.

Petnajst dnij so divjali okoli Ptuja, razsajali, lovili kristijane, požigali hiše in cerkve in počeli

Car Nikolaj II.

grozovitosti. Tej druhalj šel je nasproti Jakop Sekelj, lastnik ormoškega grada, s 5000 jezdec. Njemu je sledilo kmalu še več nemških vojakov in tudi cesar Maksimilijan sam. S skupno močjo so potisnili sovražnika srečno iz dežele na Hrvaško. Ondi so mu hoteli Ogri in Hrvatje pot zastaviti, a bilo jih je premalo. Dne 9. kimovca so Turki zmagali na Modruškem polju, in 5000 kristijanov je obležalo na bojišču.

Odslej je imel slovenski Štajer veliko let mir pred Turki; domovina bi si bila opomogla, ko bi je ne bile nadlegovale domače razprtije. Namestu Turka so rogovilili po domačih krajih nezadovoljni kmetje, ki so se bili zaradi visokih davkov, še bolj pa zaradi krivic in nečloveškega

odiranja graščakov uprli, ter zahtevali „staro pravdo“. L. 1503., 1513. in posebno 1515. so zapisana v domači zgodovini s krvavimi črkami, ker je veliko ubogih in zapeljanih kmetov ali na krvavem bojišču poginilo ali jih je gospôda dala umoriti.

L. 1532. so rogovilili Turki zopet po Slovenskih goricah, oblegali Maribor, in požigajoč in ropajoč dospela je glavna turška vojska dne 22. kimovca pred Ptuj. Poveljnik se tukaj ni nič mudil, ampak je z enim oddelkom odrinil še tisti dan po blatnih haloških klancih, v katerih je mnogo živalij obtičalo in pocepalo, na Vinico na Kranjsko. Drugi oddelek je pri Ptuj mahnil na drugo stran Drave, kjer so se zbirali Turki, ki so ropali po Slovenskih goricah.

Kaj radi bi se bili Turki tudi Ptuja polastili, pa ker je bilo mesto močno utrjeno, niso se ga lotili; pač pa so oropali in užgali predmestje s cerkvijo sv. Ožbalda vred. Zato je vlada pozneje ukazala, naj dotičnim prebivalcem, katerim so bile hiše pogorele, odkažejo v mestu stanovanje, božja služba pa se naj s slovensko pridigo za nje opravlja v župnijski cerkvi ali pa v cerkvi vseh Svetnikov.¹⁾

Carski orel.

Izpred Ptuja je divja truma vihrala nad Veliko Nedeljo in Ormož, katerega je razde-

¹⁾ Dotično naročilo ima h koncu sledečo opombo: „Nation im Türkn krieg zu Pettaw gewesen anno im 32: Albaneser, Kriechen, Wossner, Wulgardier, Ratzen, Wal-lachen, Arabier, Natalier, Sophier, Persier, Egypter ... Ungern, Behaym, deutsch, windisch, crabatisch.“